

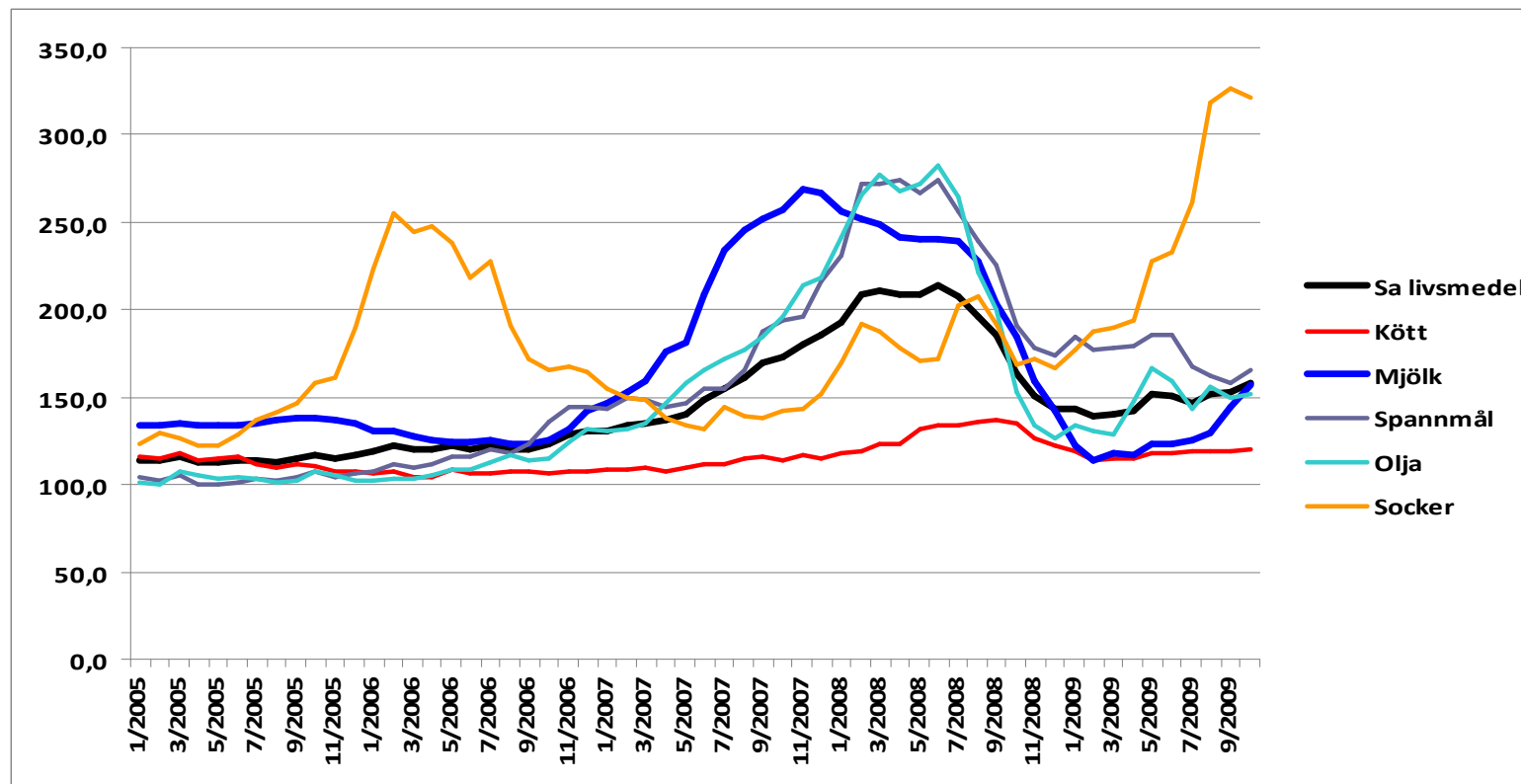
Västerås 20100112

Marknadens ryckighet – Marknad och politik

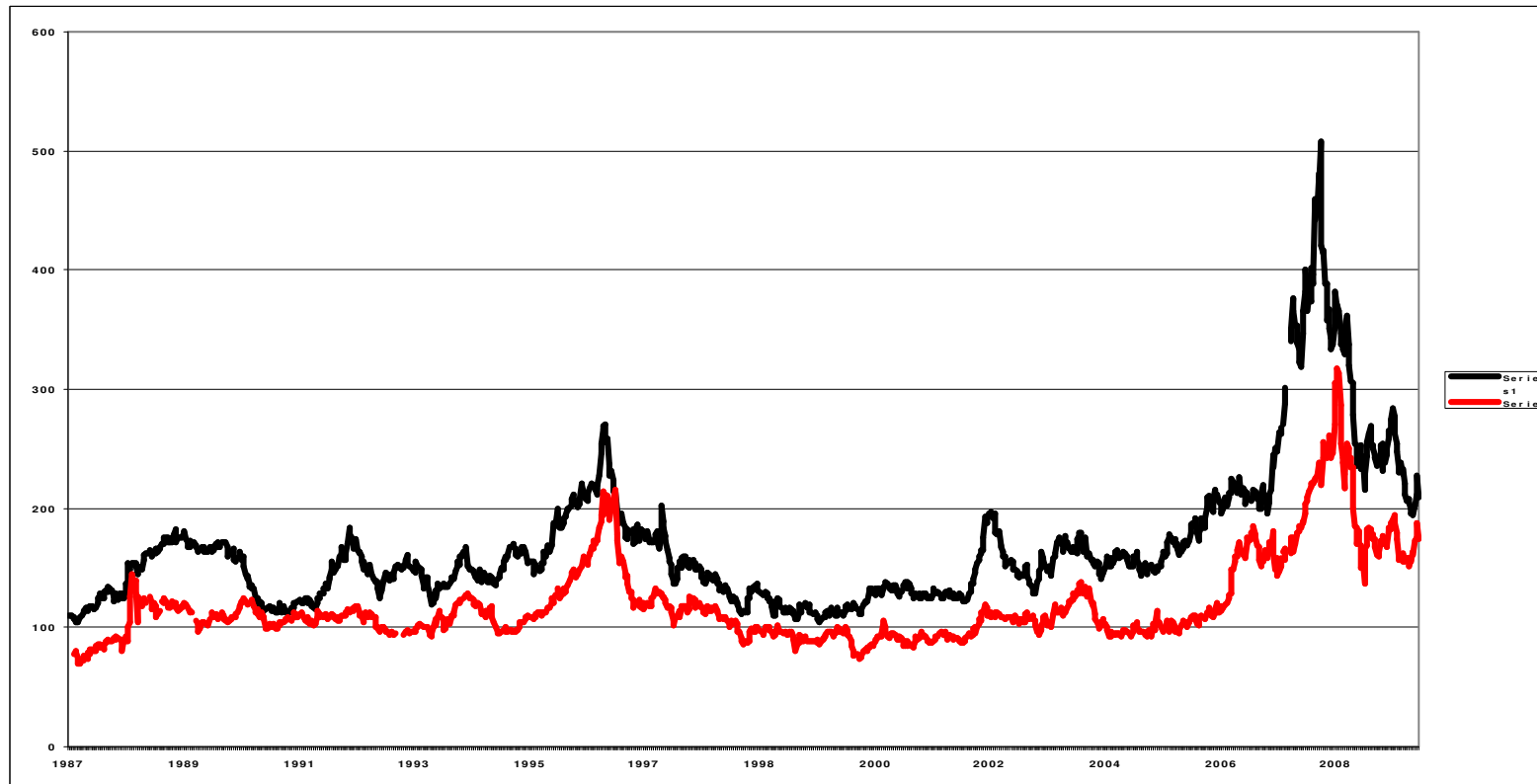
Innehåll

- **Marknadens utveckling de senaste åren**
- **Politikens utveckling**
- **Politiken efter 2013**

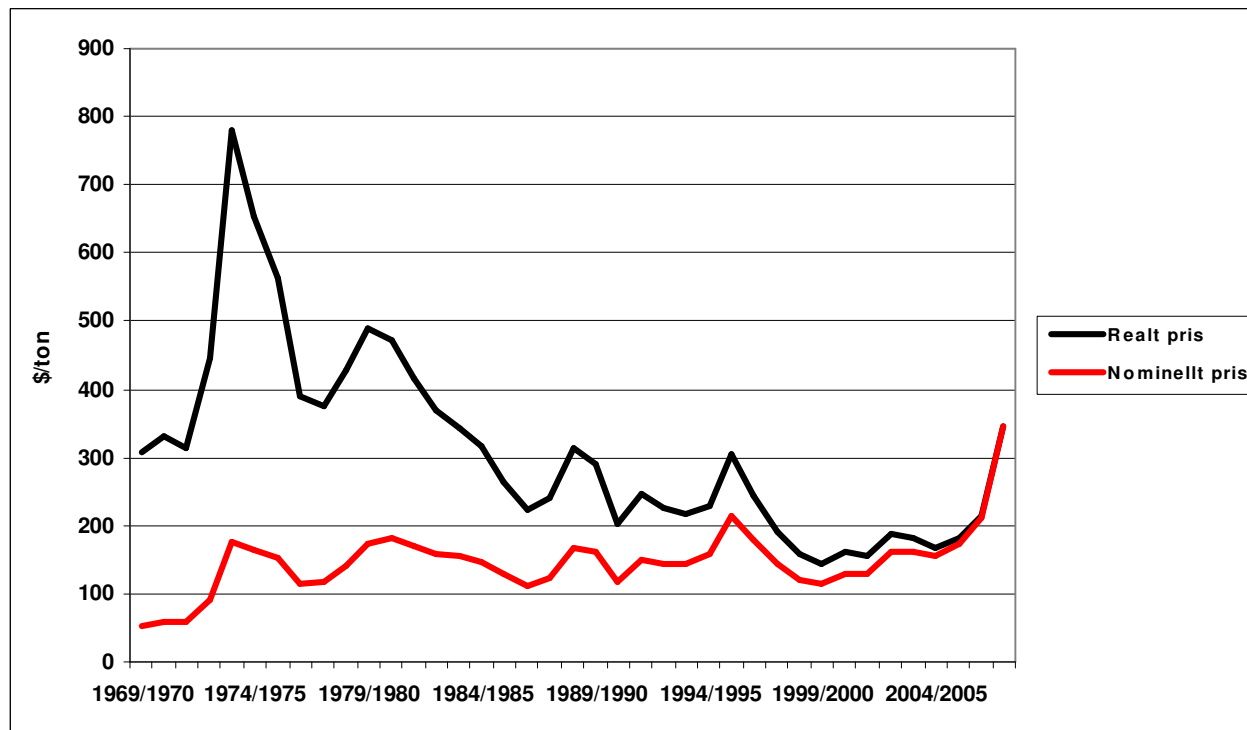
Prisutveckling för jordbruksprodukter 2005-2010, 2002-2004=100

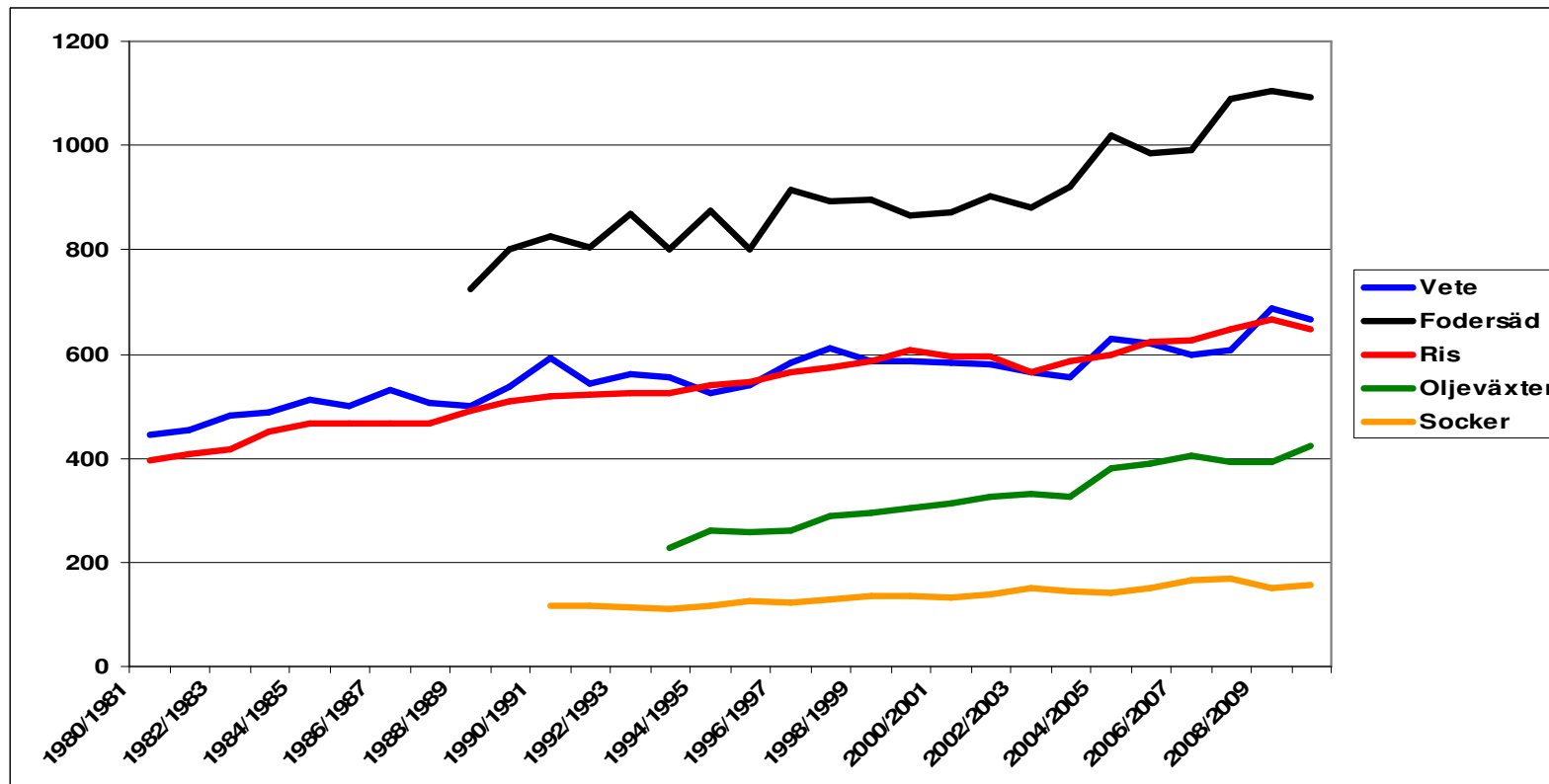
Prisutveckling för spannmål, \$/ton

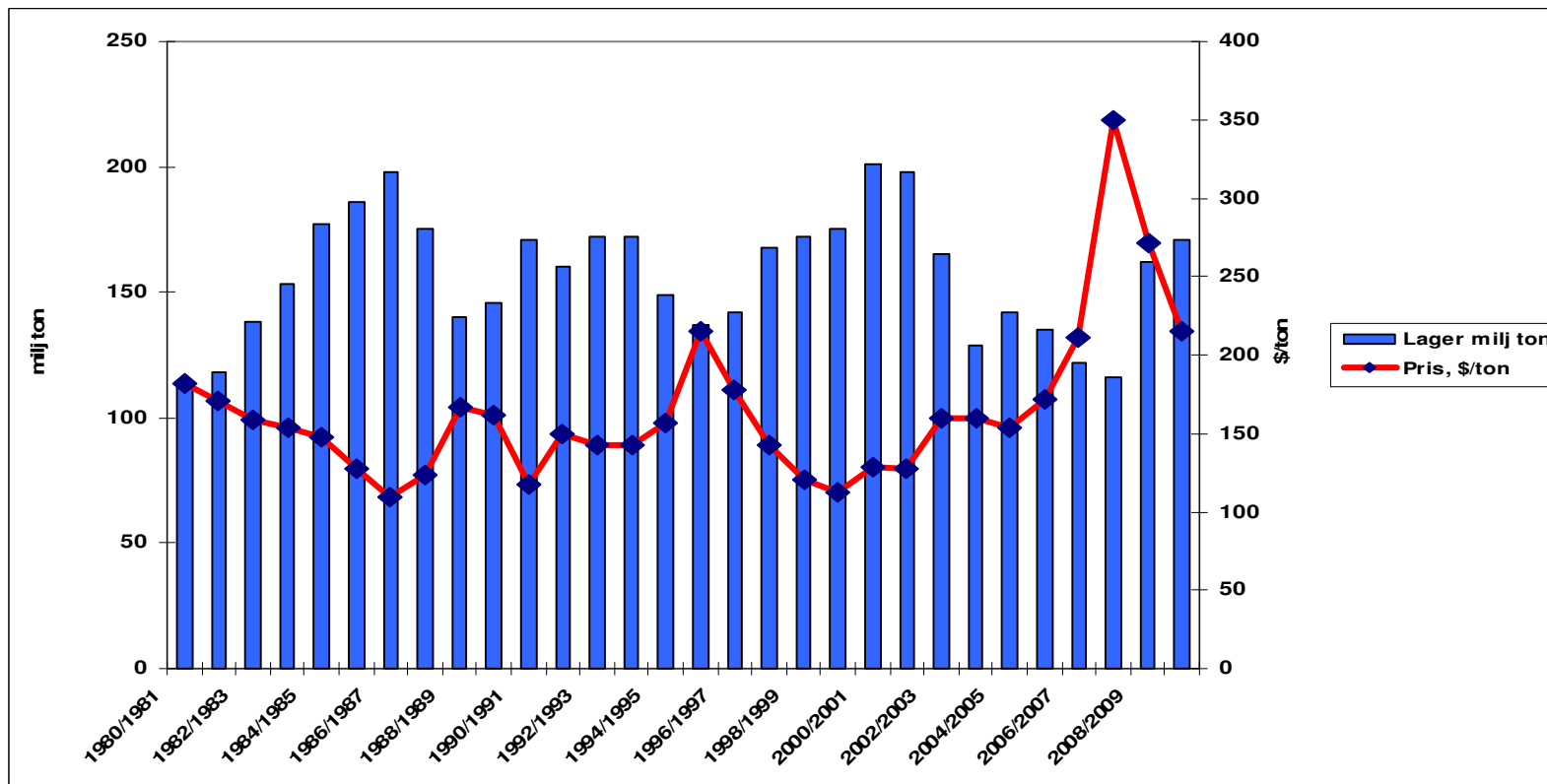
Real och nominell prisutveckling för spannmål 1969-2008,\$/ton

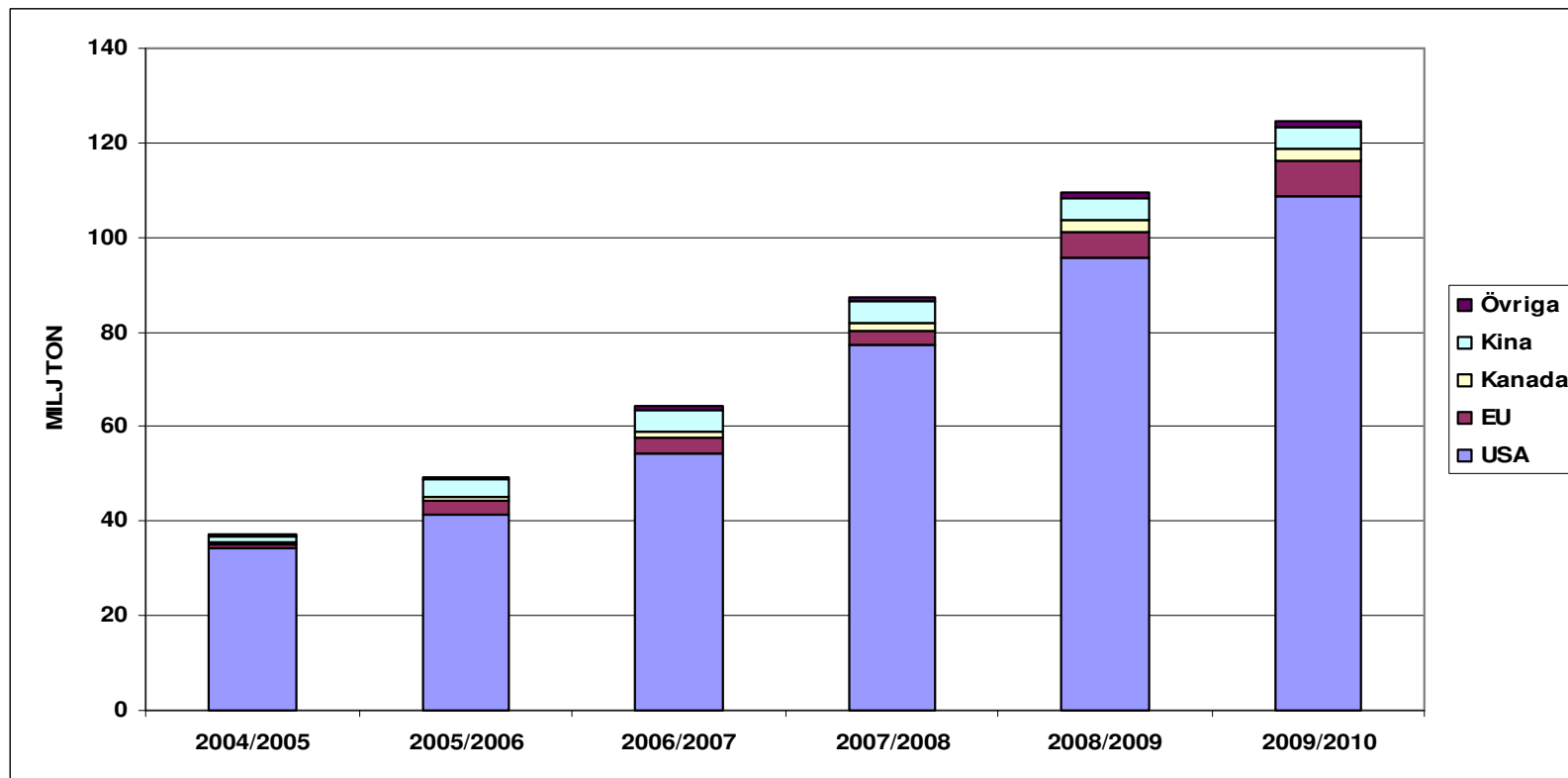
Produktionsutveckling i världen 1980-2009, milj ton

Lager- och prisutveckling för vete 1980-2009, milj ton resp \$/ton

Förbrukning av spannmål för etanoltillverkning, milj ton

EU:s politik 1990-2009

1992 års reform

- **För första gången sänkta stödpriser**
- **Direktstöd till areal och djur**
- **Produktionsbegränsning i form av träda och maximerat antal djurbidrag**

EU:s politik 1990-2009

1999 års reform

- Ytterligare prissänkningar
- Ökade direktstöd
- Frivilliga tvärvillkor

EU:s politik 1990-2009

2003 års reform

- Frikopplade stöd
- Obligatoriska tvärvillkor
- Modulering

EU:s politik 1990-2009

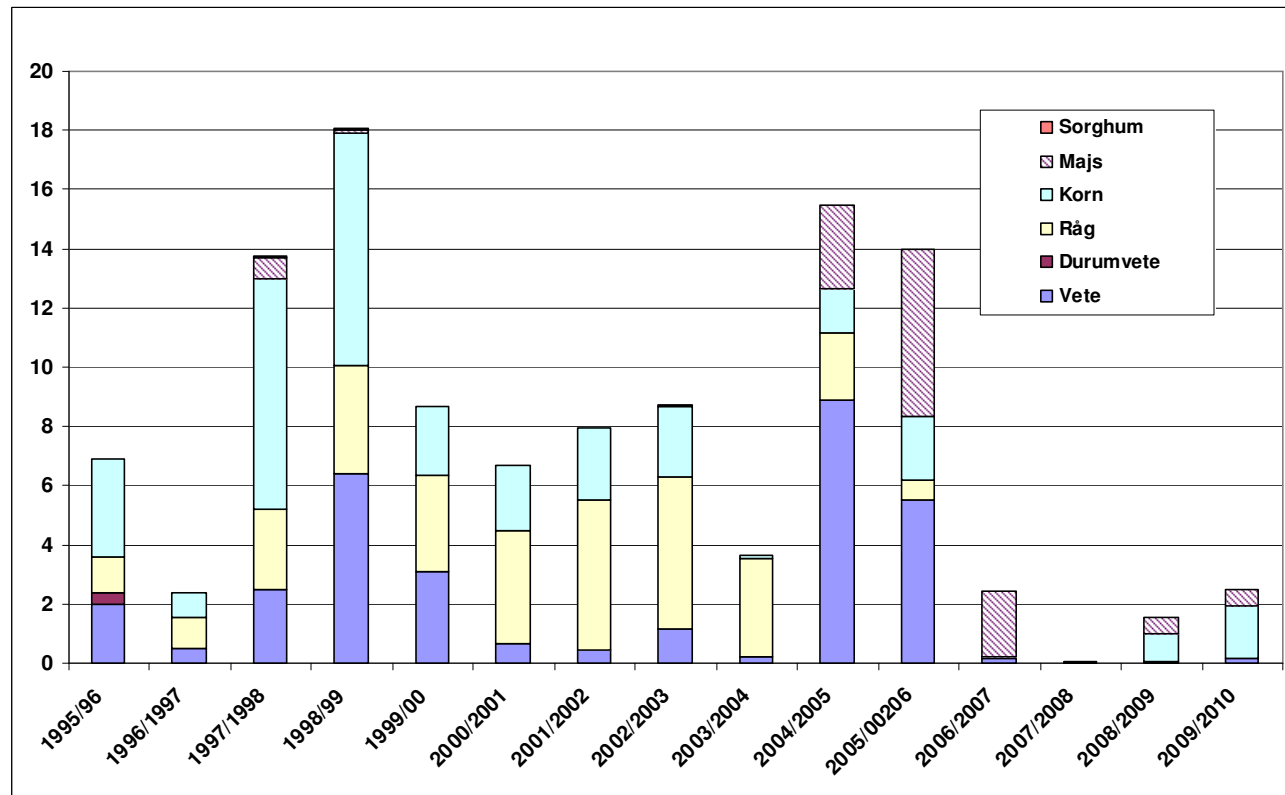
2008 års reform

- **Fördjupning av frikopplingen, bortre gräns för kopplade stöd**
- **Nya utmaningar för framtiden**
- **Ökad modulering**

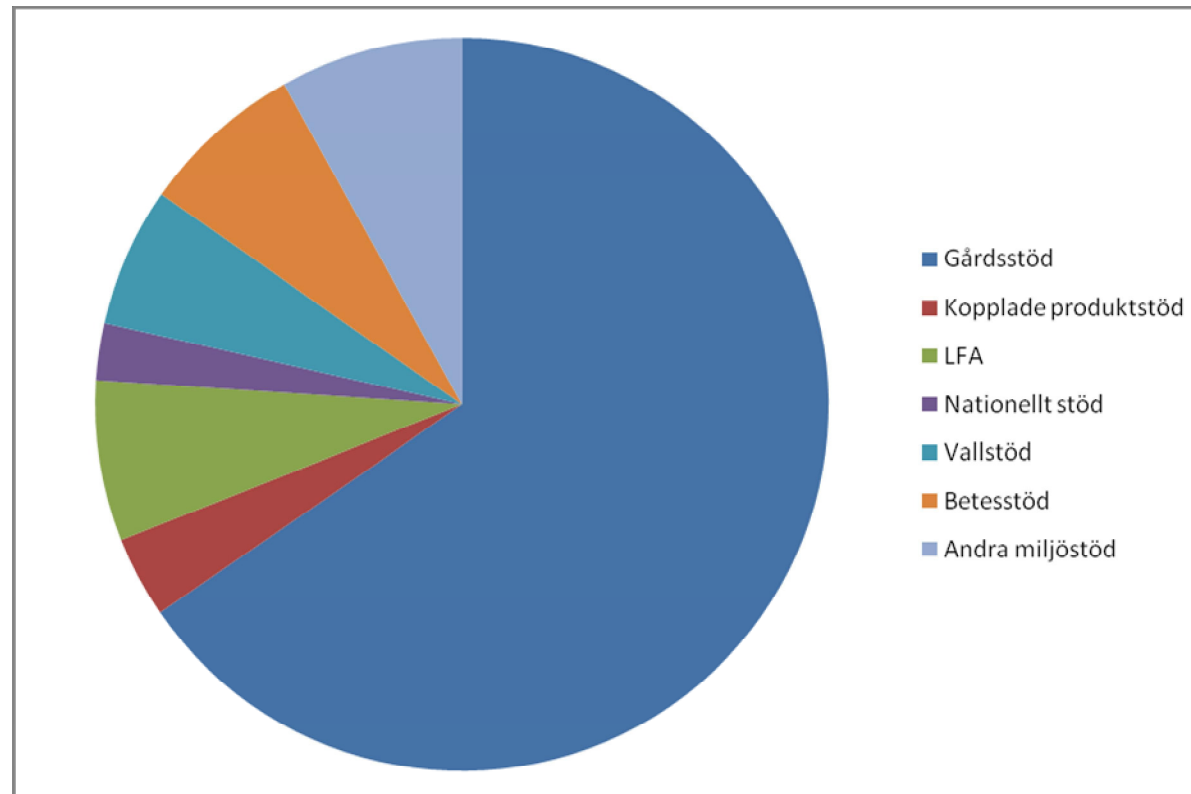
EU:s politik 1990-2009

- **Ökad marknadsanpassning, detaljerad marknadsreglering tonas ner**
- **Gårdsstödet syftar till att ge jordbrukarna en grundtrygghet**
- **Ökade betydelse för åtgärder inom miljö- och regionalpolitiken**
- **Minskat stöd till stora jordbruk**

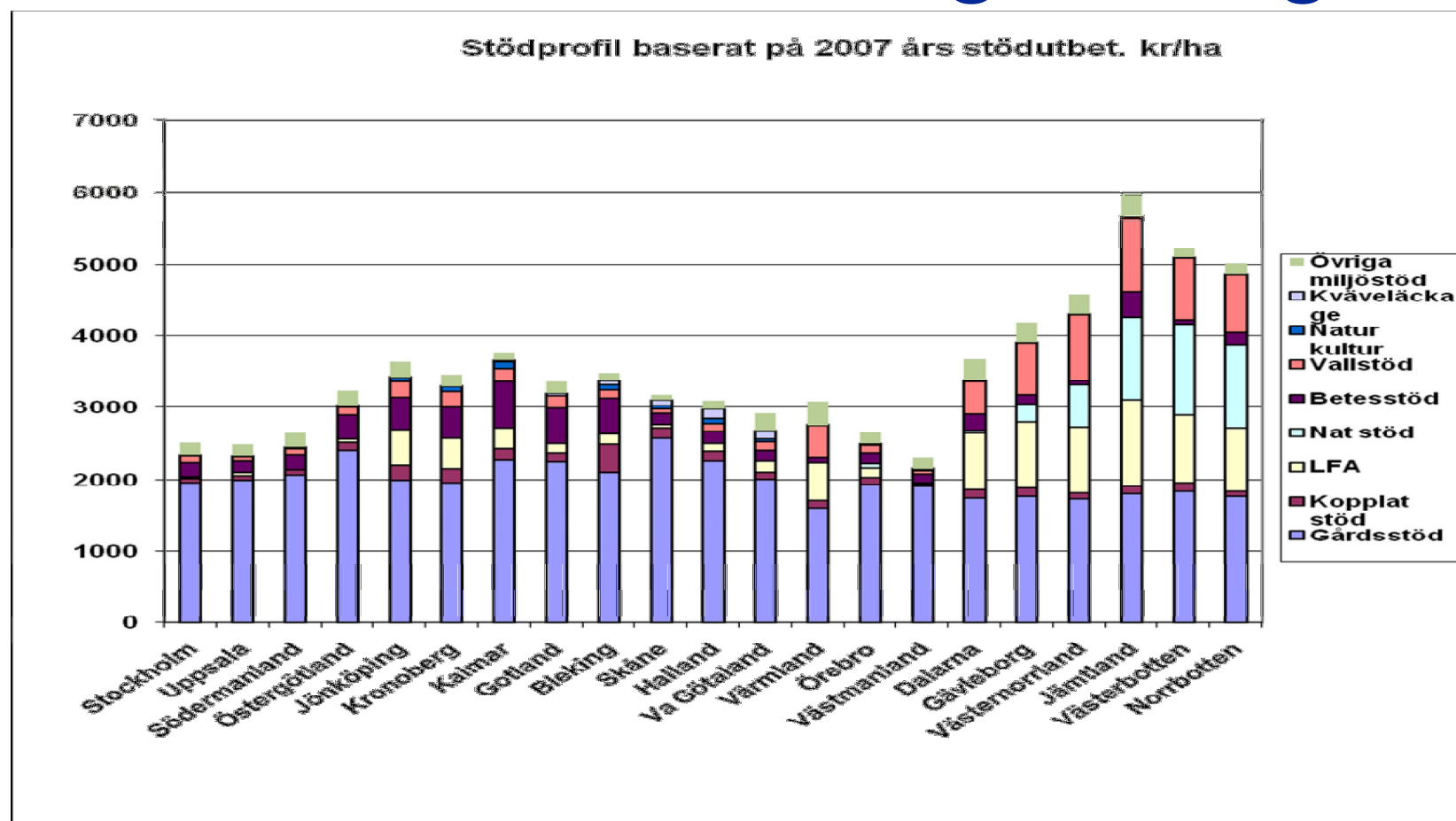
EU:s interventionslager av spannmål, milj ton

Fördelning av EU:s jordbruksbudget, procent

EU stödets fördelning i Sverige

Faktorer som kan påverka politiken efter 2013

- **Livsmedelsförsörjningen**
- **Energiförsörjningen**
- **Miljö (klimat, vatten, biologisk mångfald)**
- **Regional balans**

CAP efter 2013

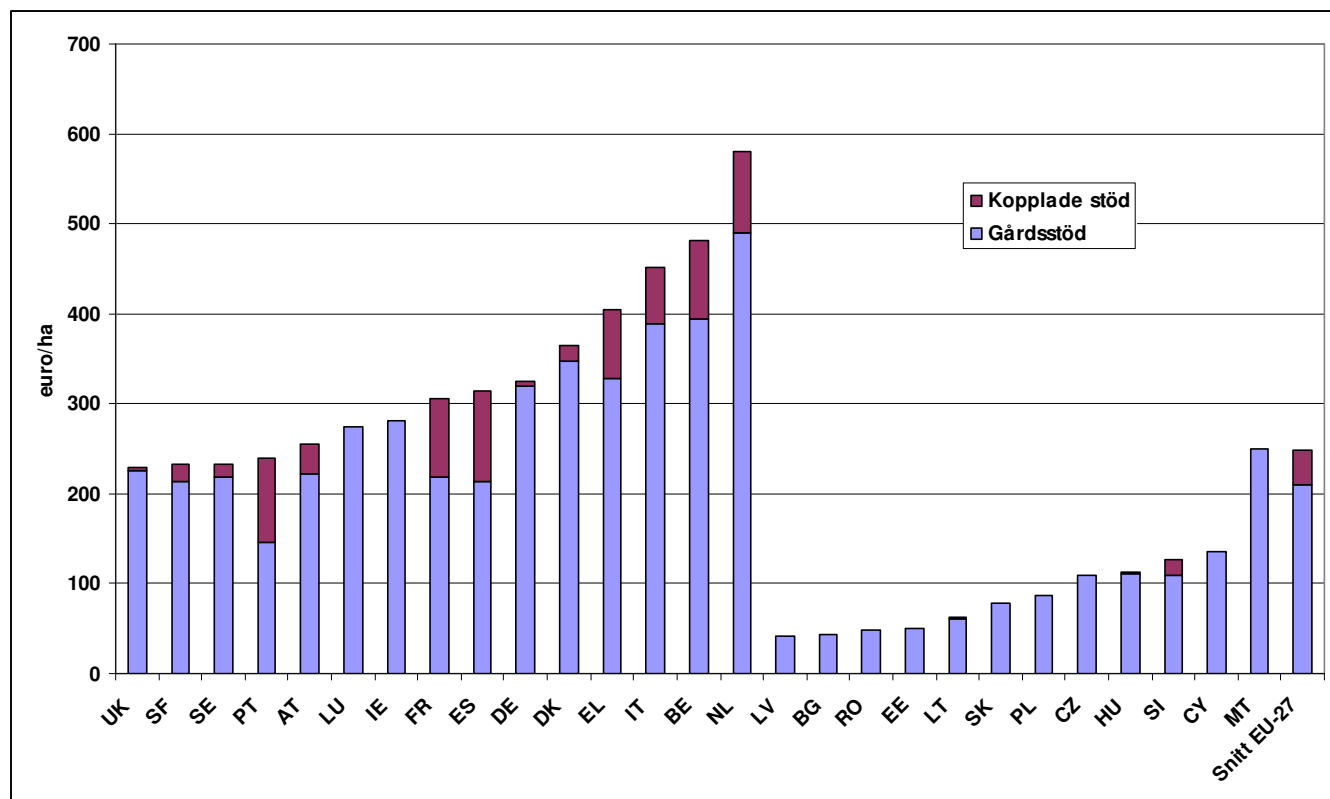
- **Marknadsregleringen**
Exportbidrag, intervention o.dyl.
Riskhantering

CAP efter 2013

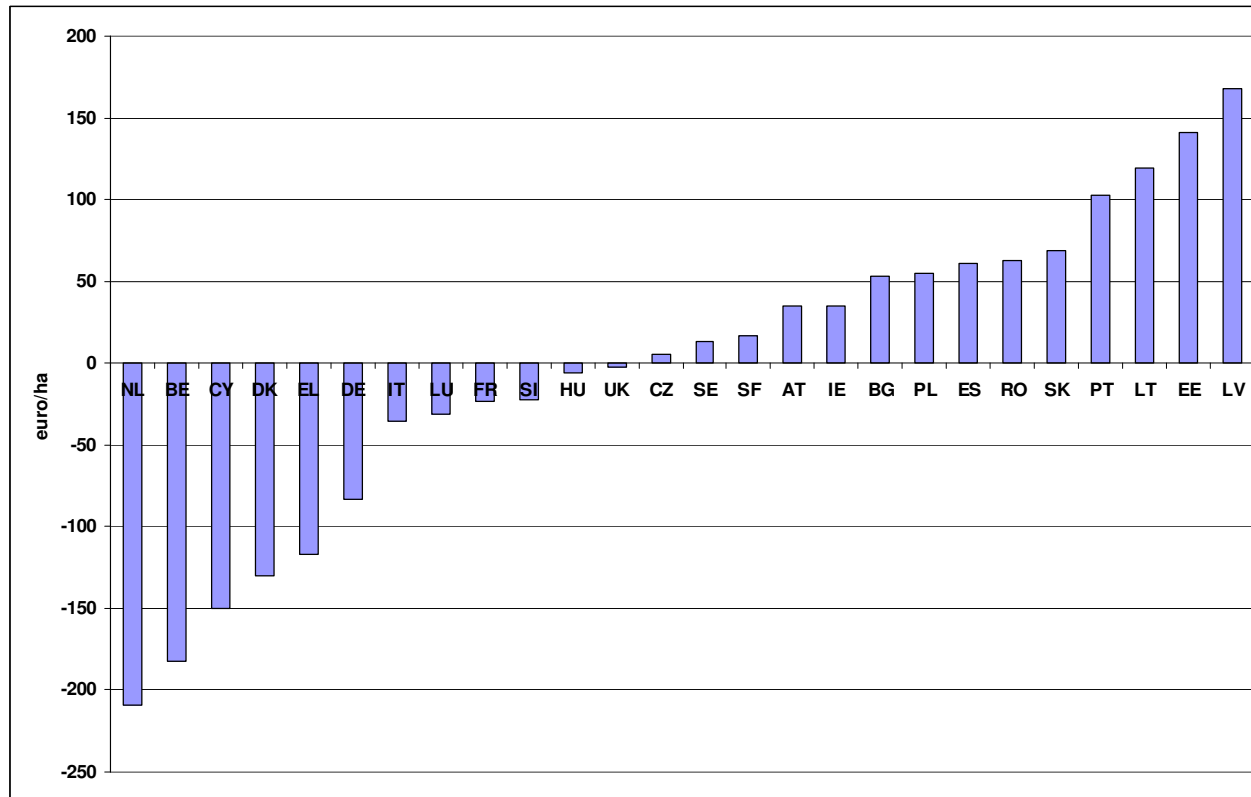
Gårdsstödet

- Utjämning inom landet/inom EU
- Tvärvillkor

Nuvarande gårdsstöd i EU, euro/ha

Vinnare och förlorare på utjämnat stöd, euro/ha

CAP efter 2013

Landsbygdsstödet

- Omfattning och inriktning
- Finansiering

Tidtabell

- **Meddelande från Kommissionen 2010**
- **Förslag från Kommissionen 2011**
- **Ny politik 2013**

